

BESTYRELSES- OG UDVALGSBERETNING 2018

“Personligt er jeg mest stolt over, at ISOBRO nu på 17. år kan samle den danske indsamlingsbranche, så vi alle står stærkere – både i forhold til etik og indsamling.”

(Robert Hinnerskov, generalsekretær, ISOBRO)

INDHOLDS- FORTEGNELSE

FORMANDENS BERETNING 2018 1

TEMA 1 POLITIK..... 4

Lokalforeningspuljen: 9.632 kroner til 598 lokalforeninger 5

Indsamlingsloven fik et løft og Fondsloven kom med 6

Frivillighed: Ydre pres kræver skærpet fokus..... 8

Mere frivillighed: Modernisering af pulje..... 9

Foretræde gav ændringer i lovtekst..... 10

Analyse af §18-midler 12

Afgifter lempet 12

Bredt europæisk samarbejde..... 13

TEMA 2 ETIK 14

Etikkens vilkår i 2018 15

I etikkens tjeneste: Indsamlingsetiske kontroller 16

Udlodningspulje: Regler for *code of conduct* på vej 19

TEMA 3 MARKEDET 20

Årets konference satte rekord 21

"En fantastisk mulighed for at udveksle ideer" 22

Masser af samtaler og møder om GDPR 24

Nye samarbejder med Nets 25

Ny uddannelse: "Viden skal vedligeholdes" 26

Status på genbrugsmarkedet.....	27
Genbrugsaktiviteter i 2018 og 2019	28

OVERSIGT UDVALG & INDSAMLINGSNÆVN 30

Indsamlingsnævnet.....	31
ISOBROs branchenævn	32
ISOBROs udvalg	33

FORMANDENS BERETNING 2018

“TILLID ER DEN AFGØRENDE MARKØR”

AF TINA DONNERBORG, FORMAND FOR ISOBROS BESTYRELSE

Når vi siger 2018, siger vi næsten i samme åndedrag **lokal forankring**. Jeg vil fremhæve tre store ting, som har sat dagsordenen for ISOBROs arbejde de seneste år, og det kulminerede smukt med, at Lokalforeningspuljen kom til i 2018.

Fælles for alle tre fokusområder er sammenhængen mellem det nationale og det lokale. Tiltagene viser også betydningen af en sammenhæng mellem de ansattes og de

frivilliges indsats i organisationen. Både via min egen ansættelse i Røde Kors og i mine år som formand for ISOBRO har jeg utallige gange siddet med den vidunderlige følelse af tilfredshed, når en vision – ja, hele en organisations *raison d'être* udfolder sig. Det sker for alvor, når det bliver synligt, hvordan alle enheder i organisationen, træder i karakter i forhold til den overordnede måde organisationen arbejder på – når 2 + 2 bliver ikke bare 4 eller 5, men 6 og måske endda 7, fordi alle engagerer sig med glæde og overskud i den opgave, de har påtaget sig. Alle drevet af samme ildsjæleghed, der bærer hele organisationens virke.

Det er, som skrevet står: "ISOBROs formål er at styrke medlemmerne, fremme deres fælles interesser under hensyntagen til det enkelte medlems selvstændighed og handlefrihed og at virke for en sund og samfundsansvarlig udvikling af indsamlingssektoren, således at medlemmerne på bedst mulig måde kan løse deres opgaver".

Også ud lokalt i 2018

Hvordan var det så, at ISOBRO nåede helt ud på det lokale plan i 2018?

Ja, det gjorde vi på de tre fokusområder, der særligt har været i spil de seneste år: genbrug, persondataforordning og lokalforeningspuljen.

Lad mig begynde med genbrug: ISOBRO har lagt adskillige ressourcer i genbrugssektoren. Da det blev klart, at kommunerne gik på strandhugst på "vores" marked, evnede vi at stå sammen og kæmpe med næb og klør. Genbrugsbutikkerne er af afgørende betydning for os – ikke bare på grund af de penge, der genereres til organisationens arbejde, men i lige så høj grad fordi organisationer via butikkerne er synlige lokalt, skaber lokalt engagement og sammenhængskraft - og ikke mindst tiltrækker mange, frivillige kræfter.

Angående persondataforordningen: Der er ikke mange i dag, der ikke har hørt om persondataforordningen. Den 25. maj 2018 skulle alle være klar med fuld implementering. Det kan jeg godt afsløre, vi ikke var, og det er der vist ikke ret mange, der reelt er endnu. Men der arbejdes på sagen. I forbindelse med arbejdet med forordningen ses tydeligt, at sektoren er blevet bundet sammen på en ny måde: Alle har været tvunget til at forholde sig til, hvad de gør med data på brugere, frivillige, medlemmer, givere, mv. Vi ved alle sammen meget mere om, hvordan vores organisationer er bundet sammen af datastrømme end vi nogensinde før har gjort. Mange er desuden kommet tættere på det lokale arbejde, og dermed fået et værdifuldt indblik i, hvordan arbejdet afvikles lokalt.

Endelig kom vi til Lokalforeningspuljen: Med blikket for den værdifulde og afgørende sammenhæng mellem det nationale og det lokale samt de ansatte og de frivillige, sagde ISOBRO naturligvis ja til at bidrage til at give de såkaldte spillehalsmidler en bedre anvendelse med den nye lokalforeningspulje i 2018. Meget få lokalafdelinger hos ISOBROs medlemmer havde indtil dato fået gavn af de hidtidige udlodninger fra lokale spillehaller. Derfor gjorde vi en stor indsats for at få bragt de 6 mio. kr., vi fik, i spil. Hele 598 lokale foreninger fik kort før jul knapt kr. 10.000 hver til det gode arbejde. Og den næste gode nyhed er, at der bliver en ny ansøgningsrunde i 2019! Læringskurven var stejl, og der var også nogle knaster, som skulle høvles af sammen med Socialstyrelsen, og det endda midt i en stor skandalesag hos styrelsen.

Vi vil opfordre mange flere til at sende ansøgninger til Lokalforeningspuljen i 2019. Puljen fordeles forholdsmæssigt, så flere godkendte ansøgninger betyder naturligvis færre penge til den enkelte forening. Men en lille lokalforening kan komme langt for kr. 5.000. Vi tror på, at den bedste vækst og vitalitet i en organisation kommer, når medlemmer og frivillige engagerer sig i sagen, og det kan lokalforeningspuljen bidrage til. Vi lover også blive mere digitaliserede, så ansøgnings- og afrapporteringsprocedurerne bliver mere smidige i næste ansøgningsrunde.

Udsigter for 2019

Hvis jeg her afslutningsvis skal finde krystalkuglen frem, hvad ser jeg så? Jeg ser en sektor, hvor kravene til professionalisme, ordentlighed, transparens og menneskeligt nærvær er stigende. Vi skal som sektor huske, hvem vi er. Vi er civilsamfundets organisationer. Vi må aldrig blive så professionelle og velsmurte, at vores brugere, vores medlemmer, bidragsydere og frivillige ikke kan skelne os fra de statslige eller kommunale aktører. Vi er organisationer, der er sat i verden af mennesker med målet om at gøre en forskel. Det skal vi værne om, for det kræver altid et andet menneskes fulde tillid at komme dertil, hvor man kan få lov til at betyde en forskel. Derfor må vi aldrig gå på kompromis med transparens og medmenneskelighed, for tillid og tryghed må og skal altid være den afgørende markør for vores sektor.

“Vi må aldrig gå på kompromis med transparens og medmenneskelighed, for tillid og tryghed må og skal altid være den afgørende markør for vores sektor”.

(Tina Donnerborg, formand ISOBROs bestyrelse)

POLITIK

OGSÅ I 2018

ARBEJDEDE ISOBRO

FOR DE BEDSTE

RAMMEVILKÅR FOR

BRANCEN

En stor del af ISOBROs tid og ressourcer er altid gået med at tale medlemmernes sag overfor politikere, embedsværk og andre interessenter. 2018 var ingen undtagelse. ISOBRO har i løbet af året været operativ på mange fronter: lige fra revision af Indsamlingsloven, lempelse af afgifter for eksempel julehjælp, øget europæisk samarbejde om moms og afgifter for sektoren - til drøftelse om frivillighedens grundvilkår. I dette afsnit følger et udpluk af ISOBROs aktiviteter i 2018. Vi begynder med, at 598 lokale foreninger i 2018 gennemsnitligt modtog kr. 9.632.

Lokalforeningspuljen: 598

lokalforeninger får hver kr. 9.632

I 2017 blev et bredt politisk flertal enige om at stille kr. 72 mio. fra de såkaldte spillehalsmidler til rådighed for frivillige foreninger. ISOBROs medlemsorganisationers lokale afdelinger fik dermed en unik mulighed for at blive ekstra belønnet for deres store indsats. I finansloven for 2018 blev der afsat en ansøgningspulje på 6,2 mio.kr., som ISOBRO fik til opgave at udmønte og administrere. Det bevilgede beløb blev fratrukket udgifter til administration af puljen, hvorfra der herefter kunne udloddes 5,8 mio.kr. Midlerne udmøntes gennem Socialstyrelsen med hvem, ISOBRO har et godtsamarbejde. Der er i al enkelhed tale om penge til mere af det, lokalforeningerne allerede gør, og det tilstræbes, at der ikke stilles bureaukratiske krav i forbindelse med ansøgninger og afrapportering.

Det er ISOBROs ambition at nå ud til så mange som muligt, og da man kort før jul 2018 udloddede midler for første gang, fik 598 lokalafdelinger rundt om i hele Danmark hver en check på kr. 9.632.

“Nu glæder vi os til at høre, hvad pengene gik til, og vi er allerede i gang med at forberede ansøgningsrunden for 2019. Vi håber, at vi med denne saltvandsindsprøjtning kan styrke vores medlemsorganisationer på græsrodsplanet til gavn for den frivillige deltagelse”, siger Robert Hinnerskov, generalsekretær for ISOBRO.

ISOBRO har i hele forløbet før og omkring aftalens indgåelse været i tæt dialog med skatteminister Karsten Lauritzen (V) og aftalepartierne om alle facetter i modellen og aftalen. Det er klart, at både minister og aftalepartierne har en række forventninger til uddeling af midlerne. Blandt andet at midlerne kun uddeles til lokalforeninger og derfor ikke tildeles regioner, kommuner, landsorganisationer eller virksomheder. Derudover ønsker man, at midlerne fordeles til flest mulige ansøgere, modtagere og formål – og gerne i hele landet og en bred geografisk fordeling.

“Vi håber, at vi med denne saltvandsindsprøjtning kan styrke vores medlemsorganisationer fra græsrodsplanet til gavn for den frivillige deltagelse”.

(Robert Hinnerskov, ISOBRO)

Indsamlingsloven fik et løft og Fondsloven kom med

Kort før jul 2018 kom en revision af Indsamlingsloven til behandling i Folketinget og samtlige partier bakkede op om forslaget, som trådte i kraft 1. februar 2019.

ISOBRO fik det med, man havde ønsket - nemlig større sikkerhed for, at indsamlede midler går til det tiltænkte formål. Det er desværre nødvendigt at styrke kontrollen med indsamlinger. Gennem flere år har vi set sager med indsamlere, der spekulerede i, at indsamlinger foretaget blandt juridiske personer (virksomheder) ikke er omfattet af indsamlingsloven. I ISOBRO er vi glade for, at stramningerne samtidig gør det muligt, at almennyttige organisationer mv., der allerede er omfattet af indsamlingslovens regler, herunder af Indsamlingsnævnets tilsyn og kontrol, fortsat kan foretage indsamling ved telefonisk henvendelse til juridiske personer.

Den nuværende *anmeldelsesordning* ændres til en *tilladelsesordning*. Dels er det mere mundret, og dels skal indsamlingsplatformen nu sikre, at Indsamlingsnævnet har givet tilladelse til en indsamling, når den oprettes. Eller at den organisation, der foretager indsamlingen, har en generel godkendelse til at samle ind og derfor ikke skal gives en særlig tilladelse. Det er nødvendigt, selvom det vil volde problemer. For eksempel gælder kravet også indsamlere på Facebook, der anvender værktøjer, som f.eks. "Kom godt i gang Facebook-fundraisere". ISOBRO er i dialog med Facebook om løsning af dette problem.

Bedre beskyttelse af navn og brand

Det sker også, at der kommer nye indsamlere som lægger sig tæt op ad eksisterende organisationer med et navn, der kan forveksles. Indsamlingsnævnet skal nu kunne pålægge en indsamler at ændre navnet på sin indsamling. ISOBRO vurderer, at det bliver et godt redskab mod misbrug af velkendte organisationers brand.

De af ISOBROs medlemmer, der er organiseret som fonde, har gennem mange år haft problemer med anvendelse af testamentariske gaver, da de fleste arveladere (og deres professionelle rådgivere) angiveligt ikke er opmærksomme på den nugældende regel, der umiddelbart forhindrer fondene i at uddele arv, hvis arvelader ikke har angivet i testamentet, at arven skal anvendes til uddeling. ISOBRO var derfor glade for, at forslaget om at ændre fondsloven, så ikke-erhvervsdrivende fonde selv får mulighed

for at bestemme om arv og gave, som fonden modtager, skal anvendes til uddeling eller skal henlægges til fondens formue.

Justitsminister Søren Pape Poulsen (Det Konservative Folkeparti) sagde, da lovforslaget blev fremlagt i 2018:

“Vi kan ikke have, at der kan spekuleres i, at der ikke er nogen kontrol med indsamlingen, blot fordi man samler penge ind blandt virksomheder. Man skal kunne stole på, at ens bidrag går til det formål, man giver penge til. Nu strammer vi op, så vi kan sætte en stopper for snyd med indsamlinger, som vi jo desværre har set nogle ubehagelige eksempler på. Samtidig skal man ikke kunne lukrere på en veletableret og velrenommeret indsamlers gode ry ved at bruge et navn, der lyder næsten ens.”

Frivillighed: Ydre pres kræver skærpet fokus

Frivillige er uundværlige for de fleste af ISOBROs medlemmer. Frivillighed er knyttet til flere af ISOBROs indsatsområder og ISOBRO kan se værdien af at arbejde med forskellige aspekter af frivillighed. Fra analyser og afbureaukratiseringsforslag til konkrete bidrag til fremtidige rammer for finansiering. Alt dette krydres med de såkaldte spillehalsmidler, som ISOBRO for første gang nogensinde har udloddet til knapt 600 lokalforeninger rundt om i landet. Se særligt afsnit herom. Overordnet set er finansieringen af det frivillige arbejde en stor udfordring for sektoren, og det kræver fortsat et langt og sejt træk at ændre på disse forhold. Hvad har ISOBRO konkret gjort i 2018?

To meget forskellige beslutninger har sat præg på frivilligområdet i 2018. Dels Regeringens arbejde med rammerne for den fremtidige statslige støttestruktur og dels Regeringens og Dansk Folkepartis beslutning om at lukke Satspuljen. ISOBRO har på forskellig vis været involveret heri, dels med detaljerede forslag til administrative forbedringer af selve støttestrukturen og dels med mere overordnede overvejelser om, hvorledes statslige midler kan gøre gavn hos organisationerne. På et møde med Børne- og Socialminister Mai Mercado (Det Konservative Folkeparti) i begyndelsen af 2019 kom det frem, at man efter Satspuljens nedlæggelse afsætter en ny reserve til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet til udmøntning i 2020 – 2025 på 500 – 800 mio. kr. årligt.

ISOBROs ser blandt andet mulighed for, at den ny reserve primært kan støtte overgangen fra projekt til løbende drift, hvor man ved, at der er interessante muligheder, men hvor man ikke er så langt, at man kan opstille konkrete effektmål. Når en organisation påbegynder et projekt, har man en ambition om og en tro på, at man kan opnå resultater. Men man har også en opgave i at overbevise dem, der kunne tænkes at støtte indsatsen, om værdien af projektet. Da man efter opstartsfasen ofte endnu ikke er nået så langt, at man med rimelighed kan kvantificere effekterne, har man netop i denne fase brug for midler.

Langsigtet bæredygtighed

ISOBRO foreslår også, at statslige midler skal kunne indgå i finansieringen af penge- rejsende aktiviteter, som netop skal sikre projekternes langsigtede bæredygtighed.

Arbejdsgruppen om den statslige støttestruktur og tilskudsadministration på det frivillige, sociale område er i det hele taget kommet med mange gode anbefalinger, som ISOBRO ser positivt på. Det er generelt positivt, at Regeringen vil forenkle reglerne, og med rapporten er man kommet et skridt i retning af at beskrive den statslige støttestruktur på det frivillige sociale område, ligesom det er lykkedes at afdække en række af de hensyn og udfordringer, der er forbundet med den gældende støttestruktur og tilskudsadministration på området.

Overordnet set er det ISOBROs holdning, at en større grad af forenkling forudsætter en tilsvarende højere grad af tillid til, at organisationerne udfører de opgaver, som de er sat i verden for, og som de brænder for at løse.

”Organisationernes individuelle mandater, som de respektive bestyrelser og kompetente forsamlinger har formuleret, må stå uantastet, så samspillet mellem organisation og offentlig tilskudsgiver udfolder sig på en gensidigt respektfuld måde, som vi har en lang tradition for i Danmark”, fastslår generalsekretær Robert Hinnerskov. Han understreger samtidig, at når det kommer til de konkrete anbefalinger til forenkling og forbedring står ISOBRO klar med en række forslag, som tager afsæt i arbejdet med Eksempelregnskabet og den allerede eksisterende revisionspraksis.

Mere frivillighed: Modernisering af pulje

Og mens vi taler om frivillighed: Socialstyrelsen har moderniseret ansøgningspuljen til landsdækkende frivillige sociale organisationer – den såkaldte LOTFRI-pulje.

ISOBRO har ad flere omgange bidraget til bekendtgørelse og vejledning om driftspuljen til frivillige sociale foreninger, den såkaldte ULFRI-pulje. Det bør fastholdes, at ansøgningspuljens formål er at yde driftstilskud til landsdækkende frivillige sociale organisationer med henblik på, at fremme den frivillige sociale indsats i form af konkret støtte til de målgrupper, som organisationen retter sig mod, og i form af generel interessevaretagelse.

ISOBRO mener, at det må forudsættes, at bekendtgørelsen mere eksplicit trækker på den nu gældende definition på frivillige sociale organisationer. Her tænkes på Service-loven, hvori det hedder: ”Den frivillige sociale indsats bruges som en samlet betegnelse

for den frivillige organisation og for de aktiviteter, som frivillige organisationer driver, hvad enten det sker med frivillige eller med lønnet arbejdskraft, og som foregår inden for det sociale område”.

I forlængelse heraf mener ISOBRO, at man bør lægge mærke til den grundlæggende præmis for optagelse af organisationer i puljen, og at man anerkender den store mangfoldighed, der præger de frivillige sociale organisationer og deres respektive interessevaretagelse.

”ISOBRO ønsker bestemt ikke, at modernisering skal ske på bekostning af mangfoldigheden”, understreger generalsekretær i ISOBRO, Robert Hinnerskov.

Foretræde gav ændringer i lovtekst

Lov om trossamfund uden for Folkekirken trådte i kraft 1. januar 2019. Konsekvensen af loven er, at de organisationer, der er godkendt i henhold til ligningslovens § 8 A som religiøse foreninger, forholdsvis nemt kan opretholde deres godkendelse, når de blev registreret i Trossamfundsregistret. Så langt så godt.

Men i det lovforberedende arbejde opdagede ISOBRO i efteråret 2018, at man havde overset alle de folkekirkelige organisationer, der ikke kan anerkendes som trossamfund udenfor Folkekirken, men netop anerkendes som religiøse organisationer indenfor folkekirken samt alle de mange religiøse paraplyorganisationer, der kendetegner samarbejder på kryds og tværs af kirkelige og religiøse tilhørsforhold.

”Vi tog kontakt til Kirkeministeriet, som bekræftede, at vi havde forstået loven korrekt, og efterfølgende sendte os over i Skatteministeriet. Vi blev ret hurtigt indkaldt til møde med den ansvarlige kontorchef og en række medarbejdere fra departementet”, fortæller sekretariatschef Mette Grovermann.

ISOBRO anslog, at hvis man ikke fandt en løsning, der sikrede fortsat godkendelse i henhold til ligningslovens § 8 A som religiøs forening for de berørte organisationer, ville dette berøre minimum 25.000 privatpersoners privatøkonomi og ca. 100 mio. kr. i indtægter for de berørte organisationer. Alt andet lige måtte organisationerne forvente en betragtelig nedgang i indtægter.

Et tæt parløb mellem Helle Christiansen (Kirkens Korshær), Hans-Ole Bækgaard (Indre Mission) og ISOBRO tog hurtigt form.

“Vi fik blandt andet kontakt til landets biskopper, der nævnte problemstillingen ved et allerede planlagt besøg hos Kirkeminister Mette Bock (Liberal Alliance). Formand for kirkeudvalget Karen Klint (Socialdemokratiet) kaldte skatteministeren i samråd om spørgsmålet, og ISOBRO fik foretræde for Kirkeudvalget”, siger Mette Grovermann.

Stor lydhørhed

På foretrædet forklarede ISOBRO, hvorfor en organisation med en religiøs godkendelse ikke uden videre kan omstruktureres, så den kan opnå godkendelse som almenvelgørende forening, og hvorfor det heller ikke giver mening, da det ganske enkelt er en anden strukturel opbygning, der præger det organisatoriske arbejde.

“Der var meget stor lydhørhed, og Kirkeudvalget sagde, at vi skulle gå hjem med forventning om, at julefreden nok skulle sænke sig alle steder”, fortæller Mette Grovermann.

ISOBRO var efterfølgende i tæt dialog med medarbejdere fra Skattedepartementet om selve teksten i bekendtgørelse, og den nye bekendtgørelse trådte således i kraft den 19. december 2018, hvor det i § 5 stk. 3 blandt andet fremgår at:

Religiøse organisationer og sammenslutninger af religiøse organisationer, kan uden yderligere betingelser godkendes efter Ligningslovens § 8 A, stk. 2, og § 12, stk. 3, når betingelserne i stk. 1, nr. 2-4, og følgende betingelser er opfyldt.

Den religiøse organisation har et tilhørsforhold til Folkekirken og/eller et eller flere trossamfund uden for Folkekirken, som er registreret som anerkendt efter lov om trossamfund uden for Folkekirken eller efter tilsvarende regler i et andet EU/EØS-land.

Skattestyrelsen vil tage kontakt til alle organisationer med en religiøs godkendelse, der ikke allerede er anerkendt som trossamfund udenfor Folkekirken, og bede dem redegøre for deres tilhørsforhold til folkekirken, så det kan afklares, om de skal anerkendes som et trossamfund udenfor Folkekirken, om de skal anses for at være en del af Folkekirken og det folkekirkelige arbejde, eller om de falder helt udenfor og skal registreres som almenvelgørende forening.

“Der var meget stor lydhørhed, og Kirkeudvalget sagde, at vi skulle gå hjem med forventning om, at julefreden nok skulle sænke sig alle steder”.

(Mette Grovermann)

Analyse af §18-midler

§ 18-midler er som bekendt en pulje penge, som det alle kommuner påbydes at stille til rådighed for frivilligt socialt arbejde i alle kommuner. Der er i 2018 gennemført en analyse af brugen af § 18-midler i seks udvalgte kommuner. Udviklingen er meget forskellig fra kommune til kommune. Men der ses en tendens til, at ISOBROs medlemmer presses på flere fronter.

Der er eksempler på halvkommunale foreninger, primært knyttet til plejehjem, men også til etablering og drift af for eksempel et ungdomshus, der lægger beslag på nogle af pengene i højere grad end for 10 år siden. Der er eksempler på, at idrætsaktiviteter og musikarrangementer får støtte via § 18, hvilket reducerer støtten til det klassiske, frivillige arbejde. Analysen har således bekræftet den tendens, der ses i kommunerne, hvilket er nyttigt for den aktuelle og fremtidige interessevaretagelse.

Afgifter lempet

Efterspørgslen efter julehjælp har været støt voksende gennem mange år, og det er en stor opgave at skaffe midler til indkøb af disse varer. Opmærksomheden på disse forhold var årsag til, at Skatteministeren i foråret inviterede ISOBRO og andre relevante aktører til møde om at etablere en godtgørelsesordning, der omfatter varer, som doneres af de velgørende organisationer til det, som i skattemæssig forstand kaldes slutbrugerne. Det gælder nødhjælp, julehjælp og forbrug på herberger, varmetuer, mv.

ISOBRO har bidraget med forslag om, hvorledes der kan foretages den nødvendige afgrænsning af de "velgørende organisationer" af anvendelsesområdet for varerne, dokumentationskrav, mv., således, at risiko for svig med ordningen minimeres, samtidig med at den bliver anvendelig for butikker og hjælpeorganisationer i praksis.

Det vil i sidste ende være en afvejning af de administrative byrder ved at søge godtgørelse af afgifterne og størrelsen af godtgørelsen.

Planen er, at lovforslaget skal fremlægges i løbet af 2019.

Bredt europæisk samarbejde

ISOBROs arbejde med at beskytte medlemmernes momsfratagelse og momskompensation har et ankerpunkt i EU Kommissionen, og her spiller ECCVAT – *European Charities' Committee on Value Added Tax* en vigtig rolle. ECCVAT er et netværk for brancheforeninger og indsamlingsorganisationer med et specifikt fokus på momsforhold på europæisk plan, der influerer på den almennyttige sektors arbejdsvilkår. ECCVAT vurderer, at almennyttige foreninger i EU tilsammen mister omkring 6 milliarder euro årligt på momsudgifter, og at det sandsynligvis ville være et højere beløb, hvis visse medlemslande, som f.eks. Danmark, ikke havde indført særlige nationale aftaler.

EU Kommissionen har tidligere erkendt, at det gældende momssystem hverken tager hensyn til organisationer, som tilbyder ydelser gratis eller ydelser til kraftigt reduceret pris. Kommissionen erkender også, at det er problematisk for de almennyttige foreninger, som på forhånd er momsfrataget. I alle disse tilfælde kan de almennyttige organisationer komme til at lide under en betydende momsbyrde, som påvirker organisationen negativt. På grund af begrænsningerne i det nuværende momsdirektiv er det blevet foreslået, at medlemsstaterne selv introducerer nationale ordninger, som kan kompensere de almennyttige organisationer for den moms, de betaler. Danmark har som bekendt indført en momskompensationsordning og har endvidere en særlig ordning på genbrugsområdet, hvor man er momsfrataget, selvom aktiviteten i sig selv er momspligtig jfr. momsdirektivet. Generalsekretær Robert Hinnerskov repræsenterer ISOBRO i ECCVAT.

ECCVATs indsats i 2018 har haft til formål at sikre, at EU Kommissionen:

- Anerkender de særlige forhold, der gør sig gældende for velgørende organisationer, herunder at disse tilgodeses der, hvor man nationalt beslutter at reducere eller helt fjerne momsbetaling.
- Tillader fradrag af indgående moms på ikke-afgiftspligtige ydelser og leverancer fra velgørehedsorganisationer
- Bibeholder de nuværende undtagelser og reducerede satser og gøre dem tilgængelige for velgørehedsorganisationer
- Indfører en regelmæssig revision af listen over varer og tjenesteydelser, der kan pålægges moms, samt erstatte denne med en negativ liste, der fastsætter hvilke varer og tjenesteydelser, der ikke skal pålægges moms. Dette vil mindske de nuværende vanskeligheder med at sikre listen over reducerede satser opdateres.

ETIK

DERFOR ER ETIKKEN DET VIGTIGSTE FOR INDSAMLINGS- BRANCHEN

ISOBRO har siden sin etablering i 2001 altid holdt den etiske fane højt. En høj etik er selve grundlaget for at skabe de bedst mulige rammevilkår for medlemmerne. I 2004 var De indsamlingsetiske Retningslinjer en realitet, sådan at branchen i 2019 kan fejre retningslinjernes 15-års fødselsdag. Med de nye retningslinjer fik indsamlingsorganisationerne et fælles sprog og fælles principper om "god skik". Der er formuleret tre overordnede begreber, som indrammer regelsættet, og de er som bekendt: Den glade giver, Den redelige kommunikation samt Den åbne dørs princip.

Etikkens vilkår i 2018

Året var præget af store sager om svindel og hvidvask, og helt generelt er der øget fokus på, hvorledes etiske regler kan anvendes som supplement eller alternativ til egentlig regulering ved lov. Der skal ikke herske tvivl om, at ISOBRO er bekymret for, om svindelsagen i Socialstyrelsen vil afstedkomme nye administrative byrder for vores medlemsorganisationer. Derfor er ISOBRO i løbende kontakt med styrelsen om de puljer, der er relevante for vores medlemsorganisationer, samt de puljer, vi har beskæftiget os med gennem årene. Som altid arbejder ISOBRO for at skabe de bedst mulige rammevilkår for medlemmerne.

Det er ISOBROs holdning, at de krav om transparens, der følger af overholdelse af De indsamlingsetiske Retningslinjer, bør være en del af den kontrolindsats, hvis en sådan skulle komme, således at ISOBROs medlemmer belønnes for de anstrengelser, der allerede gøres for at overholde disse retningslinjer.

”Det er vigtigt for branchen, at vi kan vise en høj grad af etik og ordentlighed over hele linjen. Vi har indført disse mange tiltag frivilligt, og de har gennem årene vist sig velfungerende, sådan at der ikke skulle opfindes nye procedurer, der pålægger organisationerne endnu mere administrativt arbejde”, siger Robert Hinnerskov, generalsekretær i ISOBRO.

I etikkens tjeneste:

Indsamlingsetiske kontroller

Som en del af sit etiske arbejde gennemfører ISOBRO også indsamlingsetiske kontroller, og det har ISOBRO også gjort i 2018. Ved den indsamlingsetiske kontrol er det undersøgt, hvordan organisationerne håndterer ISOBROs indsamlingsetiske retningslinjer for regnskabsudarbejdelse. ISOBRO har et dobbelt formål med kontrolindsatsen: Dels er det ISOBROs opgave at kontrollere, at retningslinjerne overholdes, og dels ser ISOBRO kontrollen som et led i læring og udvikling af indsamlingssektorens kommunikation om regnskabsforhold.

”I lighed med tidligere er det generelt min opfattelse, at der er et meget stort kendskab til de indsamlingsetiske retningslinjer, og at disse i den væsentligste udstrækning overholdes. De problemer, der er afdækket, lader sig i langt de fleste tilfælde relativt let rette og giver i for de fleste organisationer ikke anledning til bekymring”, siger Robert Hinnerskov, generalsekretær i ISOBRO.

Tilfredsstillende kontrol

2018-kontrollen er også forløbet tilfredsstillende. Der er således ikke afdækket væsentlige problemer i forhold til de undersøgte organisationers overholdelse af de indsamlingsetiske retningslinjer. Det samme opmuntrende billede fremstod efter den indsamlingsetiske kontrol i 2016.

Der, hvor der i kontrollen er fremkommet anbefalinger til organisationerne, er de i langt de fleste tilfælde relativt enkle at få bragt på plads. Derudover vurderes det at være af forholdsvis mindre praktisk betydning for bidragydere og donorer.

”I lighed med tidligere er det generelt min opfattelse, at der er et meget stort kendskab til de indsamlingsetiske retningslinjer, og at disse i den væsentligste udstrækning overholdes”.

(Robert Hinnerskov, ISOBRO)

Anbefalingerne fra kontrollen er dels relateret til kommunikationen med modtagerne af årsregnskaberne, dels til reglerne vedrørende Indsamlingsloven.

I et tilfælde er der konstateret, hvad der anses som ganske væsentlige problemer i forhold til kommunikationen om organisationen og dens forhold, og der er her tale om forhold, der frembyder problemer for bl.a. bidragydere og donorer, som ønsker at forstå, hvilken organisation de har med at gøre.

Kontrollen er godkendt af ISOBROs Etik- og Lovudvalg (se medlemmer bagest i beretningen) og er foretaget på samme vis og under anvendelse af samme metodik som de tidligere regnskabskontroller i 2006 og 2016. Tilgangen til den indsamlingsetiske kontrol har dermed været en kvalitativ undersøgelse med en metodisk gennemgang baseret på oplysningsskemaet og af årsregnskaberne fra 10 tilfældigt udvalgte organisationer, som i 2018 var:

- Amnesty International
- Dansk Flygtningehjælp
- Dansk Folkehjælp
- Danske Hospitalsklovne
- Foreningen af Kristne Friskoler
- Julemærkefonden
- KFUMs Soldatermission
- Make-A-Wish
- Psykiatrifonden
- Ungdommens Røde Kors

Gennemførelsen af den indsamlingsetiske kontrol 2018 er sket i et samarbejde med statsautoriseret revisor Christian Dalmose Pedersen, Deloitte.

Anbefalinger forventes fulgt

Som nævnt, er 2018-kontrollen forløbet tilfredsstillende. Der er dog et par "hår i suppen". På baggrund af den i 2016 gennemførte indsamlingsetiske kontrol giver det anledning til overvejelser i forhold til kommunikationen omkring indsamlingsetiske regler og indsamlingsetisk kontrol, idet en række af de forhold, det i 2016 blev anbefalet organisationerne at få bragt på plads, desværre går igen i 2018-kontrollen.

"Noget tyder på, at der er et behov for i højere grad at få organisationerne til at forstå, at anbefalingerne går på forhold, der skal bringes på plads, og ikke på forhold, som de enkelte organisationer kan vælge, om de vil følge eller ej", siger Robert Hinnerskov.

Der er altså ingen tvivl om, at det forventes, at organisationerne følger de anbefalinger, som måtte komme i forbindelse med de indsamlingsetiske kontroller.

I forhold til de regelsæt, som indsamlingsorganisationerne er omfattet af, såsom

Indsamlingsloven og Ligningsloven, er det væsentligt, at reglerne ikke alene efterleves, men også at der kommunikeres klart og tydeligt på en sådan måde, at der ikke er tvivl om efterlevelsen.

De medvirkende organisationer har alle fået rapporten tilsendt. Andre organisationer og interesserede i øvrigt kan finde rapporten på ISOBROs hjemmeside.

REGLERNE SKAL OGSÅ KOMMUNIKERES

I kontrollen kigger man overordnet efter fire forhold:

- Kravene til regnskabet handler mest om kommunikationen om organisationens økonomi og herunder hvilken kurs ledelsen sætter for organisationen.
- De grundlæggende krav handler om opfyldelse af væsentlige regnskabsprincipper, som vi bl.a. finder i Årsregnskabsloven.
- Øvrige forhold handler om, hvorvidt alt er på plads overfor offentlige myndigheder som SKAT og Indsamlingsnævnet.
- Konklusionen giver en vurdering af, om organisationens interessenter, som også omfatter omverdenen, gives den information, de har krav på.

Udlodningsmidler: Regler for *code of conduct* på vej

ISOBROs medlemmer modtager udlodningsmidler i betydeligt omfang. Spilbranchen, herunder Danske Spil og Klasselotteriet, som leverer hovedparten af disse midler, har i 2018 iværksat et stort arbejde med at udvikle nogle regler for code of conduct for hele branchen.

I 2012 fik vi en dansk spillovgivning, som med en liberalisering har skabt ordnede og regulerede forhold på et tidligere ureguleret spilmarked. Overordnet har udviklingen været positiv. Markedet for spil er velfungerende, der er bedre kontrol med spilafhængighed og spilindustrien bidrager med skatteindtægter til den danske stat.

I tæt samarbejde med lovgivere og myndigheder ønsker aftaleparterne at sikre en effektiv og ensartet regulering af markedet, der både fremmer fair konkurrence mellem udbydere af spil samt imødegår potentielle risici forbundet med spil om penge. Spil er for langt de fleste forbrugere en underholdende fritidsaktivitet. Der er dog enkelte, der udvikler spilproblemer.

”Der påhviler derfor spilindustrien et særligt ansvar for at tage alle rimelige skridt til at minimere den potentielle skadevirkning af spil herunder sikre, at børn og unge ikke får adgang til spil om penge. Det er hensigten med dette kodeks at styrke forbrugerbeskyttelsen og medvirke til at sikre, at spil ikke udvikler sig fra underholdning til afhængighed”, siger Robert Hinnerskov.

Branchens arbejde med denne opgave er stærkt inspireret af ISOBROs etiske retningslinjer og den kontrol, der udføres hermed. Ikke mindst den struktur, vi har med et uafhængigt branchenævn.

”Med denne indsats skabes der indtægter til velgørende foreninger på en mere forsvarlig måde, hvilket vi påskønner i ISOBRO”, siger Robert Hinnerskov.

”Det er hensigten med dette kodeks at styrke forbrugerbeskyttelsen og medvirke til at sikre, at spil ikke udvikler sig fra underholdning til afhængighed”.

(Robert Hinnerskov, ISOBRO)

MARKEDET

FOKUS PÅ NY

VIDEN OG

UDVEKSLING AF

ERFARINGER

ISOBROs formål er at sikre høje etiske standarder i sektoren. Derfor arbejder ISOBRO for at øge professionaliseringen via kurser, netværk, konferencer og udformning af markedsundersøgelser. Heller ikke her var 2018 nogen undtagelse. Kodeordene for året var GDPR, genbrug, netværk og ikke mindst fundraisingkonferencen, der satte ny deltagerrekord.

Årets konference satte rekord

Med sit overordnede tema "Kommunikation, der konverterer" nåede Fundraisingkonferencen 2018 nye højder. Konferencen fik deltagerrekord med godt 280 deltagere. Sekretariatschef i ISOBRO, Mette Grovermann, er glad for den store deltagelse.

"Det er dejligt at mærke opbakningen og glæden ved at mødes til at dag med fokus på faglighed, vidensdeling og networking på tværs af sektorer og mellem medlemmer og leverandører", siger Mette Grovermann.

Konferencen er tænkt som en inspirationsmekka, en netværksmulighed og et forum, hvor branchen kan hylde fagligheden og være stolte af vores håndværk. Det er afgørende for ISOBRO, at branchen henter inspiration udefra, og at man bestræber sig på at lære af de bedste i branchen. Det er vigtigt for ISOBRO at understrege, at fundraisingkonferencen er for alle. Både den lille og den store organisation, den nye fundraiser og den meget erfarne, den specialiserede og generalisten. Prisen er fortsat på et niveau, hvor det vurderes, at den store organisation kan invitere hele fundraisingafdelingen til konferencen, samtidig med at den mindre forening også kan få råd til at sende sine kernemedarbejdere afsted.

Vi ser frem til at møde endnu flere kolleger til festlig faglighed i 2019. Du kan læse lidt mere om 2018-konferencen på de følgende sider.

“En fantastisk mulighed for at udveksle ideer”

275 konferencedeltagere fra over 60 forskellige organisationer deltog tirsdag den 4. september 2018 i ISOBROs fundraisingkonference, der blev afholdt på Hotel Park Inn på Amager. Det er 6. gang, at konferencen blev afholdt, og det er efterhånden blevet en tradition for mange organisationer at deltage. Der var totalt udsolgt og en usædvanlig god stemning blandt deltagerne.

“Jeg synes, der i år var en god balance i oplæggene mellem noget, der kan bringes i spil hjemme i organisationen her og nu - og så noget af det, der kræver mere forberedelse og refleksion, før det direkte kan anvendes. Samtidig er konferencen en fantastisk mulighed for at udveksle ideer på kryds og tværs af organisations-Danmark, hvor man kan få inspiration fra store og små gennem de mange mere eller mindre tilfældige møder i pauserne”, siger sekretariatschef i Hospice Forum Danmark, Marianne Hansen.

Dagen begyndte med Kevin Shulman fra DonorVoice, der fortalte om den nyeste videnskab inden for Donor-journeys - og hvorfor man skal flytte fra en "one-size-

passer-alle"-model til en langt mere segmentbaseret tilgang, og hvordan man gør det. Derefter fulgte Jakob Rachmanski fra Halo Agency (billedet), der fortalte om brugeradfærdspsykologi og delte ud af gode adfærdspsykologiske fif.

"Jeg synes, det er et godt initiativ, at man hvert år samler branchen. Og jeg synes især Jakob Rachmanski fra Halo Agency havde nogle interessante og brugbare pointer", siger fundraising- og kommunikationschef i Dyreværnet, Signe Sehested Lund.

"Fundraisingkonferencen var en fantastisk mulighed for at få snakket med andre fra sektoren og fælles blive inspireret til at blive bedre fundraisere"

(Anette Thorup, Mødrehjælpen)

Også plads til printmedier

Efter frokost stod den i printmediets tegn: Først fik deltagerne besøg af tidligere chefredaktør på Weekendavisen, Anne Knudsen, der fortalte om brevets betydning og særlige vægt, når man gerne vil kommunikere noget vigtigt. Kim Lerborg fra Response Optimizer fulgte trop og præsenterede en vellykket case, hvor man netop brugte brevet og printmedier som en af de væsentligste kommunikationsplatforme.

"Fundraisingkonferencen var en fantastisk mulighed for at få snakket med andre fra sektoren og fælles blive inspireret til at blive bedre fundraisere. Kommunikation, der konverterer, er jo udfordringer, vi alle står med - så godt valg af emne og oplægsholdere, der resonerer på tværs af organisationer", siger Anette Thorup som er fundraisingleder i Mødrehjælpen.

Eftermiddagen stod i break out-sessionens lys, hvor man både kunne blive klogere på *excellente donoroplevelser* og *segmenteret adfærdsbaseret kommunikation* hvorefter Ravinol Champers fra Be Inspired afsluttede dagen med at gøre alle klogere på brug af videokommunikation i kampagner.

Stor tak til alle deltagere – og til David Vincent Nielsen fra Ældre Sagen for endnu engang at være en fremragende toastmaster for hele dagen.

Masser af samtaler og møder om GDPR

Der er ingen tvivl om, at både 2017 og 2018 var præget af informationsmøder om den kommende persondataforordning eller GDPR, som det også kaldes. ISOBROs sekretariatschef Mette Grovermann kom ud i hver en krog af landet, og det var spændende og lærerigt.

”Den gode nyhed er, at vi alle har overlevet 25. maj, hvor persondataforordningen skulle være implementeret alle steder. Sagt i al fortrolighed – det er den ikke nogen steder endnu, men vi ved der fortsat arbejdes både med forståelsen og med implementeringen”, siger Mette Grovermann.

ISOBRO har dog afholdt færre medlemsmøder om emnet i 2018 end året før, men GDPR-netværket er fortsat aktivt. Alle er velkomne til at deltage, det er gratis, og det er fint forum at drøfte de foreningsrettede problemstillinger med hinanden.

I 2018 har ISOBRO i forhold til GDPR haft fokus på nogle særlige indsatser. Optagelse af samtaler i forbindelse med telemarketing har optaget mange, og derfor har vi fået advokat Tanja Blichfeldt Johnsen til at udforme et notat herom. Der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal komme med et forslag til branchen til håndtering af fotos. De organisationer, der foretager hus- og gadeindsamlinger, har også arbejdet med at opnå en vis grad af enighed om, hvordan data skal håndteres. Noget er givet i lovgivningen, men en stor del er op til den enkelte forening. Det volder kvaler for mange, at ISOBRO ikke kan tilbyde en ”one size fits all”-løsning.

”Hele forordningen lægger op til, at man selv skal påtage sig et ansvar, så vi stiller gerne op til drøftelser og faciliterer forskellige fora, men vi kan langt fra altid komme med en færdig løsning”, fastslår Mette Grovermann.

”Den gode nyhed er, at vi alle har overlevet 25. maj, hvor persondataforordningen skulle være implementeret alle steder.

(Mette Grovermann, ISOBRO)

Nye samarbejdsaftaler med Nets

Samarbejdet med Nets har udviklet sig positivt i årets løb. I kølvandet på Betalingskonferencen den 5. februar 2017 oprettede ISOBRO en arbejdsgruppe, der skulle se på mulighederne for at indgå aftaler med leverandører af betalingstjenester på tværs af branchen. I den forbindelse havde vi naturligvis også møder og drøftelser med Nets, som var i gang med at udvikle en ny betalingsplatform, der skal blive et supplement til betalingservice.

“Vi blev inviteret til at indgå i et co-creation forløb med Nets. Derfor udvalgte vi en lille håndfuld kernemedarbejdere med kompetencer fra forskellige stadier af betalingsflowet, som deltog på vegne af ISOBRO”, fortæller sekretariatschef Mette Grovermann.

Den 24. september afholdt ISOBRO medlemsmøde med fokus på PSD2 – det kommende betalingservice direktiv. Her fik alle en update på den politiske og tekniske proces i forhold til PSD2 og særligt kravene til stærk kundeautentifikation.

En af konklusionerne på dagen var, at ISOBRO ikke skal søge at forhandle en aftale på tværs af medlemmerne. Det skal de selv gøre enkeltvis, og de føler sig klædt på i forhold til at møde de nye udfordringer, når PSD2 i for alvor træder i kraft i efteråret 2019.

ISOBRO havde også i 2018 to andre samarbejdsaftaler med Nets: Den ene aftale er en direkte aftale med ISOBRO som bidrager til ISOBROs økonomi med kr. 500.000. Den anden aftale omhandler en rabat til ISOBROs medlemmer på basis af antal betalinger i betalingservice i 2017 og udgør samlet kr. 2 mio., som afregnes til ISOBROs medlemmer i forbindelse med opkrævning af kontingent for 2019.

Ny uddannelse i fundraising: “Viden skal vedligeholdes”

2018 bød også på godt nyt for alle dem, der anser indsamling og fundraising som et vigtigt fag, der også er værd at uddanne eller videreuddanne sig indenfor. ISOBRO udbyder nu igen en fundraisinguddannelse, og de første elever er allerede begyndt.

Den 1. november 2018 begyndte 14 medarbejdere fra danske indsamlingsorganisationer på ISOBROs nye fundraisinguddannelse. Uddannelsen afsluttes med en eksamen, og alle elever forventes færdiguddannet i juni 2019.

Som noget nyt tilbyder ISOBRO også alle deltagere på uddannelsen et års gratis deltagelse i et fagligt netværk samt deltagelse på fundraisingkonferencen, det år de afslutter.

“Vi synes naturligvis, at fest og faglighed er vidunderligt, men det er nu ikke kun derfor, vi gør det. Vi er af den klare overbevisning, at den viden, som de studerende tilegner sig på konferencen, skal omsættes til gavn for organisationen. Det gøres bedst i et inspirerende samspil med andre – for viden skal vedligeholdes,” fastslår Mette Grovermann, der har været en af de bærende kræfter for at få en fundraisinguddannelse op at stå igen.

ISOBRO har tidligere udbudt en fundraisinguddannelse, og Mette Grovermann glæder sig over, at tilbuddet tilbage efter et par års pause, og tilføjer: ”

“Vi har forsøgt forskellige modeller, men konklusionen er, at det må og skal være branchens egen uddannelse, for vi ved nu engang bedst, hvad der rører sig i sektoren.”

ISOBRO får allerede nu forespørgsler på nye hold, og flere er på venteliste til næste sæsonstart i oktober 2019. Der ligger et udkast til undervisningsplan på ISOBROs hjemmeside. Når første hold dimitterer, vil man naturligvis også evaluere forløb og resultat, så justeringer i undervisningsplanen kan forekomme.

Status på genbrugsmarkedet

Egne, indsamlede midler eller egen indtjening er afgørende for mange af ISOBROs medlemmer for at sikre en stabil drift og for at nå organisationens egne mål og ambitioner. Egne midler er også væsentlige, hvis en organisation skal handle hurtigt i forbindelse med et uforudset og akut behov for handling.

Her er de frivillige genbrugsbutikker blevet en væsentlig indtægtskilde for mange af ISOBROs medlemmer – og langt flere end tidligere. Frivillige genbrugsbutikker har gennem mange år været en stabil indtægtskilde, hvor hovedtendensen har været vækst i både omsætning og indtjening. Dog har væksten i de senere år samlet set været knap så høj som i de foregående år, og overskuddene er også under pres. I 2016

og 2017 omsatte de frivillige butikker for hhv. 599 mio. kr. og 611 mio. kr., mens overskuddet stagnerede på 245 mio. kr. i begge år. Det vil sige, at man for første gang i nyere tid oplevede en nulvækst i nettoindtjeningen.

Det presser enkelte medlemmer, at flere indsamlingsorganisationer nu er på markedet. Den større genbrugsbevidsthed øger folks interesse for at købe genbrugsting og videregive egne ting efter endt brug. Dette er godt for de frivillige genbrugsbutikker, men kvaliteten af det indsamlede tøj er faldende.

Kommunale genbrugsbutikker

Dertil kommer, at en række kommuner har etableret egne, kommunale genbrugsbutikker, hvilket betyder at mange organisationer har mistet ressourcer. Hertil kommer, at de kommunale butikkers hurtige og systematiske nedsættelse af prisen på deres varer påvirker prisforventningen og indtjeningen på hele genbrugsområdet. De kommunale butikkers dårlige økonomi får også nogle kommuner til at blive mere pågående i indsamlingen af genbrugsgenstande for at øge de kommunale butikkers omsætning.

Senest har et EU-direktiv om etablering af en indsamlingsstruktur for tekstiler – privat eller offentlig – sat yderligere pres på de frivillige genbrugsbutikker. Det frygtes, at Miljøstyrelsen vil opfordre til en kommunal indsamling af tekstiler, som kan konkurrere med de frivillige organisationers, selvom kommunens fokus nok primært skal være på de slidte tekstiler, der ender i det brændbare affald.

Som indsamlingsorganisationernes brancheorganisation har det høj prioritet at beskytte og fremme medlemmernes mulighed for at skaffe egne og frie midler, herunder ved at drive genbrugsforretninger og eksport af indsamlede tøj og ting til genbrug og genanvendelse. Dette gøres konkret ved foretræde for diverse relevante udvalg i Folketinget – herunder Energi-, forsynings- og klimaudvalget samt Miljøudvalget – og ved at sende breve og information til en stribe relevante ministre, borgmestre og interesseorganisationer.

ISOBROs indsats er fokuseret på følgende:

- at skabe de bedste rammer for konkurrencen på genbrugsområdet, herunder eliminering af unfair konkurrence med offentlige subsidier og prisdumping.
- at påvirke den offentlige regulering, så den fremmer fair og lige konkurrence - også er til gavn for de frivillige genbrugsbutikker og andre genbrugsaktiviteter.

- at påvirke særlovgivning i hhv. energi- og affaldsregi, så den fremmer genbrug i et positivt samspil med de frivillige aktører, og forhindre, at særlovgivningen påvirker de frivillige organisationers indsats negativt.
- at fremme kendskabet til de frivillige genbrugsbutikkers positive effekter.
- at skabe rammerne for, at man i branchen udveksler erfaringer om markedsforhold og markedsudvikling, så organisationerne kan forberede sig bedst muligt til fremtiden hver for sig og på hver sin måde.

ISOBROs primære målgrupper for information er:

- Relevante ministre og deres embedsmænd.
- Folketingsudvalg, der arbejder med fair konkurrence eller særlovgivning for affaldsselskaber.
- KL og Affaldsforeningen, som repræsenterer kommunerne.
- De enkelte kommuner repræsenteret ved borgmestre og økonomiudvalg.

Genbrugsaktiviteter i 2018 og 2019

I begyndelsen af året blev der brugt relativt mange kræfter på en samfundsøkonomisk analyse af salg af genbrugsgenstande gennem hhv. frivillige og kommunale genbrugsbutikker. Analysen skulle skabes på basis af de regnskabstal, som ISOBRO og Dansk Industri før og efter nytår havde indsamlet fra elleve affaldsejede eller rent kommunale genbrugsbutikker og fra de frivillige genbrugsbutikker i seks udvalgte kommuner, der havde været langt fremme med etableringen af egne genbrugsbutikker. Der blev også suppleret med en analyse af pengestrømmene ind i kommunerne i forbindelse med de to alternativer, og det blev i øvrigt påvist, at man ikke havde skabt øget vækst i genbruget i de pågældende kommuner sammenlignet

med resten af landet. Via en analyse af de enkelte regnskaber kunne det også dokumenteres, at de frivillige butikker ikke bogførte alle omkostninger, som er forbundet med drift og afskrivninger.

Det var en tidskrævende indsats, som til gengæld har været en krumtap i mange af møderne i 2018, fordi debatten om subsidiering og underskudsdekning med de hårde facts kunne gøre diskussionerne mere nøgterne og mindre følelsesladet.

ISOBROs indsats har i høj grad påvirket debatten om de kommunale genbrugsbutikker og givet panderynker og opmærksomhed i alle relevante sammenhænge. Der opleves

en afdæmpning i kommunernes etablering af nye genbrugsbutikker, fordi der nu er større kendskab til, at det er en dyr fornøjelse med en ganske lille miljøpåvirkning. Resultaterne vil forhåbentlig vise sig, når den politiske aftale om fair og lige konkurrence udmøntes. Men det er allerede en stor fordel, at et ankenævn er under opbygning, så man kan klage over de mange urimeligheder og dermed få skabt mere orden.

I forhold til kommunale indsamlinger af tekstil er det et skridt i den rigtige retning, at Aabenraa nu fokuserer mere entydigt på slidte tekstiler – også i kommunikationen til borgerne. Der er et udestående i relation til de frivillige organisationers eksport.

Kommende initiativer

Der er stadig mange tiltag på vej fra ISOBRO, da man er meget opmærksom på at fastholde presset fra sektoren. Af kommende initiativer kan nævnes:

- Brev til borgmestre med kommunale genbrugsbutikker om de økonomiske fordele ved samarbejde i stedet for konkurrence – for at få dem til at tænke i helheder og tage stilling.
- Fokus på alle tiltag til aktiv kommunal indsamling af genbrugstøj og genbrugsgenstande – dette underminerer de frivillige genbrugsbutikkers forretningsgrundlag mere end noget andet.
- Udbredelse af kendskabet til, at flere tøjcontainere i det offentlige rum er en billig måde at øge genbrug på tekstilområdet.
- Fokus på Miljøstyrelsens anbefalinger i forbindelse med EU's direktiv om etablering af en indsamlingsstruktur for tekstiler.
- Opfølgning på lovgivning om fair og lige konkurrence og implementeringen i kommunerne.
- Udbredelsen af kendskabet til de frivillige genbrugsaktiviteters positive effekter.

NÆVN & UDVALG

PERSONER OG SAMARBEJDER I NÆVN OG UDVALG

Al indsamling i Danmark skal som bekendt godkendes af Indsamlingsnævnet, og i år fik vi også en revision af Indsamlingsloven, som tidligere beskrevet i denne beretning. ISOBRO har desuden siden 2014 haft ISOBROs branchenævn, som skal sikre, at medlemsorganisationerne ikke overtræder ISOBROs indsamlingsetiske retningslinjer eller i øvrigt handler i strid med god markedsførings- og indsamlingsskik. Derudover findes der en lang række udvalg, som hele året hjælper sektoren med at blive klogere indenfor forskellige emner. Her følger en oversigt over de personer, der sidder i nævn og udvalg.

Indsamlingsnævnet

Indsamlingsnævnet er et uafhængigt kollegialt forvaltningsorgan, som skal varetage alle myndighedsopgaver på indsamlingsområdet. Nævnets virksomhed er omfattet af de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder Forvaltningsloven, Offentlighedsloven og Persondataloven.

Indsamlingsnævnet består af en formand og yderligere fire medlemmer, som udpeges af Justitsministeren. Formanden skal være jurist. To af de yderligere medlemmer beskikkes efter indstilling fra Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), ét medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Erhverv, og ét medlem beskikkes efter indstilling fra Forbrugerrådet TÆNK. Der beskikkes stedfortrædere for medlemmerne. Beskikkelsesperioden er fire år. Medlemmer og stedfortrædere har ret til genbeskikkelse.

Justitsministeriet stiller sekretariatsbistand til rådighed for Indsamlingsnævnet. Sekretariatet varetager opgaver på vegne af nævnet, herunder blandt andet at offentliggøre anmeldelser/tilladelser til indsamlinger og indsendte indsamlingsregnskaber på Indsamlingsnævnets hjemmeside.

Nævnets medlemmer

- Christian Lundblad, formand (Retspræsident ved Retten på Frederiksberg)
- Robert Hinnerskov (generalsekretær, ISOBRO)
- Tina Donnerborg (bestyrelsesformand og chef for genbrug, Røde Kors)
- Rasmus Larsen Lindblom (velfærdspolitisk fagchef, Dansk Erhverv)
- Benedicte Federspiel (chefkonsulent, Forbrugerrådet TÆNK)

Suppleanter:

- Birte Rasmussen (advokat)
- Mette Grovermann (sekretariatschef, ISOBRO)
- Kenneth Kamp Butzbach (engagementsdirektør, Folkekirkens Nødhjælp)
- Rasmus Kjærhus Nørgaard (politisk konsulent, Dansk Erhverv)
- Jakob Steenstrup (juridisk konsulent hos Forbrugerrådet TÆNK)

ISOBROs branchenævn

Den 1. juli 2004 etablerede ISOBRO et indsamlingsetisk nævn. Nævnet skal sikre, at medlemsorganisationerne overholder ISOBROs indsamlingsetiske retningslinjer eller ikke i øvrigt handler i strid med god markedsførings- og indsamlingsskik. Repræsentantskabet besluttede på repræsentantskabsmødet 9. maj 2016 at nævnet skulle ændre navn til ISOBROs branchenævn.

Nævnet træffer på grundlag af konkrete klager fra givere, organisationer eller andre afgørelse ved almindelig stemmeflerhed i den enkelte sag. Nævnets afgørelser skal være begrundede og skriftlige. Alle nævnets afgørelser offentliggøres. Hvis nævnet finder, at en organisation har overtrådt ISOBROs indsamlingsetiske retningslinjer, vil der blive udtalt kritik af organisationen på en skala fra "det ville være ønskeligt" til "overordentligt kritisabelt" afhængig af overtrædelsens karakter.

Nævnet består af tre personer med personlige stedfortrædere:

- Karsten Høj, formand, advokat, Elmer Advokater
- Lars Barfoed, fhv. justitsminister
- Helle Ousted, direktør, Cystisk Fibroseforening

Stedfortrædere for branchenævnets medlemmer er:

- Pernille Backhausen, advokat, Sirius Advokater
- Morten Bødskov, fhv. justitsminister
- Helle Jarlmoose, generalsekretær, KFUKs Sociale Arbejde

ISOBROs Branchenævn skal sikre, at medlemsorganisationerne overholder ISOBROs indsamlingsetiske retningslinjer og ikke i øvrigt handler i strid med god markedsførings- og indsamlingsskik.

Udvalg under ISOBRO

Kollektivet er altid stærkere end den enkelte organisation, og derfor er ISOBROs aktiviteter altid bundet op på samarbejde på tværs af sektorens mangeartede medlemmer, personer og organisationsformer. Samt på tværs af emner og interesser.

Her følger en oversigt over de forskellige ISOBRO-udvalgsmedlemmer:

Advisory Board – Fundraisingkonferencen

- Kim Skytte Graae, Den Danske Naturfond
- Ulla Jarnvig Holst, Mercy Ships
- Christian Ehlers, Unicef
- Jesper Mørk, Krydsfelt
- Charlotte Dyhr, charlottedyhr.dk

Frivillighed

- Marianne Rasmussen, Børns Vilkår
- Kirsten Marie Kristensen, Røde Kors
- Klaus Nørlem, Dansk Folkehjælp
- Helle Smedsgaard, Skt. Lukasstiftelsen
- Lars Linderholm, Ældre Sagen
- Kenneth Kamp Butzbach, Folkekirkens Nødhjælp
- Rikke Friis Højland, Ungdommens Røde Kors
- Betina Egede Jensen, Hjerteforeningen

Etik og lov

- Carsten Rasmussen, Dansk Folkehjælp
- Louise Malling, Lungeforeningen
- Ann Leistiko, SOS Børnebyerne
- Morten Jørgensen, Røde Kors

Genbrug

- Gert Pedersen, Frelsens Hær
- Jytte Jensen, Blå Kors Danmark
- Thomas Mølgaard Andersen, Folkekirkens Nødhjælp
- Claus Nielsen, Røde Kors
- Sune Wessel, Kirkens Korshær
- Michael Trinskjær, Danmission
- Bente Mikkelsen Pahun, Mission Afrika

Spillemarkedet

- Ina Thorndahl, Børnehjælpsdagen
- Trine Sisbo, Kræftens Bekæmpelse
- Kirsten Marie Kristensen, Røde Kors
- Torben Schack, Ældre Sagen
- Maj Erdmann Rauf, Hjerteforeningen
- Elisabeth Hjort, Kræftens Bekæmpelse

Udvalget vedr. betalingsmarkedet

- Jan Nielsen, Adventistkirken
- Nicolai Schubart, Børn, Unge og Sorg
- Kim Skytte Graae, Den Danske Naturfond
- Lene Olsen, Diabetesforeningen
- Mette Vemmer, Folkekirkens Nødhjælp
- Kenneth Andersen, Folkekirkens Nødhjælp
- Michael Vestergaard Nobs, Hjerteforeningen
- Susanne Tilsted, Oxfam Ibis
- Anna Hald Thøisen, Oxfam Ibis
- Charlotte Christensen, Røde Kors
- Manuela Munkstrup, Unicef

Moms og Skat

- Lea Haldrup, Muskelsvindfonden (udtrådt ved årets slutning)
 - Jens Søndergård, Ældre Sagen
 - Morten Bjørn Nielsen, Spejdernes Adm. Fællesskab
 - Henriette Kaas Ravn, Kirkens Korshær
- Særligt inviteret:*
- Ulla Brandt, Dansk Erhverv

Udvalget vedr. Lokalforeningspuljen

- Helle Sonita Goyle, Kræftens Bekæmpelse
- Klaus Nørlem, Dansk Folkehjælp
- Lars Linderholm, Ældre Sagen
- Michael Trinskjær, Danmission
- Poul Erik Petersen, konsulent

Bestyrelses- og udvalgsberetningens redaktion:

Redaktion: Generalsekretær Robert Hinnerskov, sekretariatschef Mette Grovermann, projektmedarbejder Nina Maria Grovermann samt kommunikationskonsulent Pernille Garde Abildgaard.

Foto: Rune Hansen og PR-foto